

SPRAWOZDANIE
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W SOMIANCE
Z REALIZACJI ZADAŃ
W 2015 r.

Somianka 30 kwietnia 2016r.

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest instytucją realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na szczeblu gminy.

Ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustaw:

- 1) z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2015r. poz. 163 z póź.zm.),
- 2) z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj.Dz.U. z 2015r., poz.114),
- 3) z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2016r., poz. 169)
- 4) z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 581),
- 5) z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 885),
- 6) z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015r. poz. 513),
- 7) z dnia 29 stycznia 2004 r. o prawie zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2015r. poz. 164),
- 8) z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015r., poz. 748),
- 9) z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2015r., poz.121)
- 10) z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390)
- 11) z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r. poz. 575)
- 12) z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U z 2014, poz. 567)
- 13) z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016r. poz 214)

oraz:

Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020. (M.P. 2013 poz. 1024).

W GOPS zatrudnionych jest 8 osób na etatach:

- kierownik,
- trzech pracowników socjalnych
- inspektor do spraw obsługi świadczeń rodzinnych,
- referent do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- kierowca,

oraz

- dwóch pracowników na stanowisku pomoc administracyjna zatrudnionych w związku z wejściem w życie programu „500+”
- asystent rodziny – umowa zlecenie
- opiekunka – umowa zlecenie

Kryteria przyznawania świadczeń

Pomocy społecznej udziela się z powodu (art. 7 ustawy o pomocy społecznej):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy otrzymali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w/w okoliczności.

Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód nie przekraczający kwoty 634zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwoty 514zł.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Podobnie jak w latach ubiegłych GOPS realizował zadania:

- finansowane w całości z dotacji:
 - zasiłki stałe,
 - opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- finansowane w całości z budżetu Gminy:
 - zasiłki celowe,
 - specjalne zasiłki celowe,
 - usługi,
 - opłata za pobyt w DPS.
- finansowane z budżetu gminy i dofinansowane z dotacji:
 - zasiłki okresowe,
 - „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (dożywianie dzieci w szkołach oraz zasiłki celowe na zakup żywności).

W okresie od stycznia do grudnia 2015r. GOPS objął różnymi formami pomocy 219 gospodarstw domowych a w nich 695 osób co stanowi 12,49% ogółu mieszkańców gminy. Z czego z pomocy finansowej oraz w naturze skorzystało 165 gospodarstw domowych a w nich 592 osób, co stanowi 10,64% ogółu mieszkańców.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 427 wywiadów środowiskowych dla celów własnych, 25 wywiadów środowiskowych dla innych instytucji oraz 4 wywiady alimentacyjne. Na ich podstawie wydanych zostało 457 decyzji.

Najczęściej występujące przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej:

- ubóstwo – w 123 rodzinach;
- bezrobocie – 63;
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 70;
- alkoholizm - 12;
- niepełnosprawność – 46;
- długotrwała choroba - 42;
- rodziny niepełne - 21;
- rodziny wielodzietne - 24;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 113;
- przemoc w rodzinie – 6.

GOPS udzielał w 2015r. pomocy finansowej i materialnej w formie następujących świadczeń:

1. Zasiłek stały

Jest to świadczenie obowiązkowe (obowiązkowe) przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

2. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Składka ta opłacana jest za:

- osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów, a nie objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

3. Zasiłek okresowy

Zasiłek ten przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innych tytułów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie;
 - w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota tak ustalonego zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:
 - kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
 - kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
- Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 30 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

4. Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

5. Specjalny zasiłek celowy

Jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

6. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przysługują osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

7. Opłata za pobyt w DPS.

Do zadań Gminy należy również kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Z tym, że w pierwszej kolejności do odpłatności zobowiązany jest mieszkaniec domu, a następnie małżonek, zstępni i wstępni. Gmina opłaca różnicę pomiędzy kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca, jego małżonka, zstępnych i wstępnych.

8. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program ten ma na celu:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich;
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia;
- upowszechnianie zdrowego stylu żywienia;
- poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach;
- rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Realizacja Programu przebiegała w dwóch formach:

- bezpłatne posiłki dla uczniów szkół,
- zasiłki celowe dla rodzin na zakup żywności.

Z tych form pomocy korzystały osoby, których dochód nie przekroczył 150% kryterium dochodowego, czyli:

- kwoty 951 zł - w przypadku osób samotnie gospodarujących,
- 771 zł na osobę w rodzinie – w przypadku rodzin.

Świadczenia przyznane w zakresie realizacji ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za 2015r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek stały	25	24	265	115.636
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	24	23	253	9.875

3.	Zasiłek okresowy	12	12	72	23.589
4.	Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	54	54	96	28.370
5.	Usługi opiekuńcze	1	1	720	5.789
7.	Opłata za pobyt w DPS	3	3	35	70.092
8.	„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - posiłki	252	101	31.533	100.101
9.	„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – zasiłki na zakup żywności	52	50	106	27.000

II. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem.

Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Prowadzenie pracy socjalnej jest bardzo trudne, ze względu na roszczeniowość a niekiedy nawet agresję klientów pomocy społecznej. Większość z nich zgłasza się do GOPS jedynie po zasiłek i nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w celu znalezienia rozwiązania trudnej sytuacji bytowej.

Praca socjalna była prowadzona w 291 środowiskach. W dużej części przypadków pracownikom udało się nawiązać współpracę ze środowiskiem co w efekcie przyniosło znaczną poprawę sytuacji rodzinnej, czy bytowej podopiecznych.

Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów.

Ponadto podejmujemy szereg działań z różnych dziedzin, np.:

- praca socjalna na rzecz godziwych warunków mieszkaniowych,
- pomoc w pozyskaniu miejsca w placówkach noclegowych,
- praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia,
- praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, np. pomoc w załatwianiu dowozu i pobytu w szpitalu, pomoc w pozyskaniu sprzętu medycznego,
- organizowanie pomocy z zakresu usług opiekuńczych osobom starszym,
- pomoc w kierowaniu dzieci do udziału w koloniach letnich,
- działania interwencyjne w środowisku.
- wydawanie zaświadczeń kwalifikujących osoby do pomocy żywnościowej pozyskiwanej przez Stowarzyszenie „Nasza Gmina Somianka”.

Zajmujemy się również rozdawnictwem odzieży używanej i obuwia, które ofiarowują między innymi pracownicy GOPS, Urzędu Gminy, Ośrodka Zdrowia.

GOPS prowadzi współpracę z różnymi organami i instytucjami w celu pomocy podopiecznym: z Urzędem Gminy, policją, szpitalami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PCK, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, GOK-iem, Stowarzyszeniem „Nasza Gmina Somianka”, sądem, kuratorami sądowymi, Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS-em, KRUS-em, Samorządowym Kolegium Odwoławczym oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej.

GOPS na bieżąco udziela informacji o możliwości uzyskania pomocy i wymaganej dokumentacji oraz procedurze załatwiania spraw.

Pracownicy GOPS w ramach doskonalenia zawodowego i podnoszenia własnych kwalifikacji uczestniczyli w 2015r. w następujących szkoleniach:

- "Spotkanie dot. wniosków i rekomendacji nadzoru kontroli problemowych i kompleksowych"- 1 osoba;

- "Asystent rodziny"- 1 osoba;
- "(ES) w sieci dobrych połączeń- Nowy Standard działania w zakresie współpracy, międzyinstytucjonalnej przy wykorzystaniu narzędzi ekonomii społecznej" – 1 osoba;
- "Szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie" -1 osoba;
- "Szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- procedury oraz wsparcie ofiary" -1 osoba;
- Szkolenie dla użytkowników systemu "POMOST" - 2 osoby;
- "Świadczenia rodzinne- aktualności- nowelizacja" - 2 osoby;
- "Świadczenia rodzinne- najnowsze zmiany- 1 osoba;
- "Fundusz alimentacyjny- nowelizacja- aktualności.- 1 osoba;
- Konferencja pt. "Karta dużej rodziny" – 1 osoba;
- Seminarium pt. „Czy nowelizacja prawa i procedury karnej wpłynie na sytuację osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie” – 1 osoba.

W ramach realizacji programu „Uczeń na wsi – obszar B” od dnia 01.02.2009r GOPS zajmuje się organizacją dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkoły. W tym celu Gmina przekazała nam samochód dofinansowany ze środków PFRON. **W 2015r. dowoziliśmy 13 dzieci.**

III. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,**
- **świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,**
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;**
- **świadczenie rodzicielskie (istniejące od 1 stycznia 2016r.)**

O zasiłek rodzinny można ubiegać się, jeżeli spełnia się kryteria dochodowe. Przyznanie dodatków do zasiłku uzależnione jest od indywidualnej sytuacji finansowej i rodzinnej osoby ubiegającej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 674 zł.**

Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 764 zł.**

1. Zasiłek rodzinny

Wysokość zasiłku rodzinnego w 2015r. wynosiła miesięcznie:

- 1) **89 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **118 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) **129 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje **jednorazowo w wysokości 1.000 zł.** Przysługuje on matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka. Wniosek o ten dodatek składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

3. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje **w wysokości 400 zł miesięcznie.**

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych;

- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek przysługuje **w wysokości 185 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż **370,00 zł na wszystkie dzieci**. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
 - ojciec dziecka jest nieznan;
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

5. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje rodzinie wielodzietnej **w wysokości 90 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci** uprawnione do zasiłku rodzinnego.

6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości **80 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i **100 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Dodatek ten przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości **100 zł** na dziecko.

8. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Dodatek ten przysługuje:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości **105 zł** miesięcznie na dziecko
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości **63 zł** miesięcznie na dziecko.

9. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zapomoga ta, zwana „becikowym” przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1.922 zł**. Przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka żywego, w wysokości 1.000 zł na dziecko. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, oraz załączniki dokumentujące dochód.

10. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. **Zasiłek pielęgnacyjny wynosi 153 zł miesięcznie i przysługuje:**

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny jest niezależny od dochodów.

11. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z **tytułu rezygnacji z zatrudnienia** lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. –Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
 - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 2) osoba wymagająca opieki:
 - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenia, o których mowa w art. 16a i art. 17 ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym. Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy

odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 1.200,00 zł miesięcznie.

Od 01.01.2016r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 1.300,00 zł miesięcznie.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia.

12. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013r. poz. 1439) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: **nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764 zł**.

W przypadku gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu (kwota 89 zł) przysługującym w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,

b) (uchylona)

c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,

d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie.

13. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r.o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 30 kwietnia 2014r., poz.567).

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520 zł.

14. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka oraz odpowiednio dłużej przy urodzeniu więcej niż jednego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu;
- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia- w przypadku osoby.

W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, 357 i 1066), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci; jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie wlicza się do dochodu w innych systemach wsparcia rodzin, w szczególności przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Nowe zasady przyznawania zasiłku rodzinnego w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego – „złotówka za złotówkę”

Od 1 stycznia 2016r. obowiązuje nowa zasada przyznawania świadczeń rodzinnych wprowadzona ustawą z dnia 15 maja 2015r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z dnia 17 lipca 2015r. poz. 995). Dzięki wprowadzeniu zasady **"złotówka za złotówkę"** zasiłki rodzinne nie będą odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Rodziny, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (kryterium **674 zł** na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium wynosi **764 zł** na osobę w rodzinie) mają możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wysokość przyznanych im świadczeń będzie zależała od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie będzie obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. **Wypłata świadczeń zostanie wstrzymana w momencie, kiedy różnica będzie wynosiła mniej niż 20 zł.**

Zasada ta dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasada ta nie dotyczy: jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - becikowe (kryterium 1922 zł na osobę w rodzinie) oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (kryterium 764 zł na osobę w rodzinie).

Świadczenia przyznane w zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2015r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	6.780	697.607
2.	Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	23	23.000
3.	Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	95	37.413
4.	Dodatek z tyt. samotnego wychowania dziecka	149	25.790
5.	Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	437	35.400
6.	Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	438	43.800
7.	Dodatek z tyt. na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	22	2.070
8.	Dodatek z tyt. na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.022	53.518
9.	Dodatek z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.085	88.570
10.	Zasiłki pielęgnacyjne	1.518	232.254
11.	Świadczenia pielęgnacyjne	335	401.560
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	66	33.956
13.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	167	54.302
14.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	50	7.055
15.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	63	6.768
16.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	43	2.012
17.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	46	46.000
18.	Zasiłek dla opiekuna	80	41.704
19.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	25	4.178,52
20.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	17	795,60

Ogółem w 2015r. GOPS przyjął 494 wnioski na świadczenia rodzinne i wydał 508 decyzji dla 363 rodzin.

IV. Realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje po spełnieniu następujących warunków:

- kryterium uprawniające do otrzymania świadczenia wynosi 725 zł netto na osobę w rodzinie;
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna (oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych);
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują jeżeli osoba uprawniona pomimo spełnienia powyższych warunków:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500 zł.

W 2015 r. GOPS przyjął 29 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydał 37 decyzji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały wypłacone na 39 dzieci z 24 rodzin, w ilości 379 świadczeń na kwotę 162.913 zł.

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

Organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku:

- 1) otrzymania wniosku od osoby uprawnionej o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- 2) przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 3) umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej.

Liczba dłużników zamieszkujących w 2015 r. na terenie gminy Somianka: 24

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba działań podjętych w 2015 roku
organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;	<ul style="list-style-type: none"> • 44 wnioski
organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe - dłużnik alimentacyjny składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.	<ul style="list-style-type: none"> • 23 wywiady alimentacyjne • 23 oświadczenia majątkowe
organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.	<ul style="list-style-type: none"> • 23 wyciągi z wywiadów alimentacyjnych • 23 wyciągi z oświadczeń majątkowych
organ właściwy dłużnika przekazuje organowi właściwemu wierzyciela oraz komornikowi sądowemu informacji o działaniach podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz o ich efektach.	<ul style="list-style-type: none"> • 43 informacje o dłużnikach alimentacyjnych
<p>w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; • zwraca się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego; 	<ul style="list-style-type: none"> • 12 zobowiązań do zarejestrowania • 10 wniosków o aktywizację zawodową
<p>W przypadku gdy miejsce pobytu dłużnika alimentacyjnego jest nieznane organ właściwy wierzyciela występuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z wnioskiem do komornika sądowego u ustalenie miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego; • z wnioskiem do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA; • z zapytaniem do Krajowego Rejestru Karnego; • z wnioskiem do Sądu o ustalenie przedstawiciela dla osoby nieznannej z miejsca pobytu; • z wnioskiem do posterunku policji . 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 wnioski • 2 wnioski • 4 zapytania • 2 wnioski • 2 wnioski
<p>w przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych- organ właściwy dłużnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wszczywa postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za 	<ul style="list-style-type: none"> • 11 wszczęć

<p>uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.”,</p> <ul style="list-style-type: none"> wydaje decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wydaje decyzje o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych 	<p>postępowań</p> <ul style="list-style-type: none"> 11 decyzji
<ul style="list-style-type: none"> składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.); kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. kieruje wniosek o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> 12 wniosków 2 wnioski 1 wniosek

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

GOPS w 2015 r. wysłał 7 wniosków do Komorników Sądowych o przyłączenie się do prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

40% kwot odzyskanych należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Uzyskane przez organ właściwy wierzyciela dochody przeznacza się w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Organ właściwy wierzyciela ma obowiązek przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odnosi się do następujących zobowiązań dłużnika alimentacyjnego:

1) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy,

2) należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

W związku z powyższym, obowiązek organu właściwego wierzyciela zgłoszenia do biura informacji o zobowiązaniu albo zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, powstaje w każdym przypadku, gdy zaległości w regulowaniu którejkolwiek z wyżej wymienionych należności wynoszą ponad 6 miesięcy.

GOPS w Somiance przekazuje informacje o zobowiązaniach dotyczące 25 dłużników do 4 istniejących biur informacji gospodarczych t. j. Krajowy Rejestr Długów, BIG InfoMonitor, Rejestr Dłużników ERIF BIG S.A., Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej.

W 2015r. wpłynęły zwroty od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 19.131,75 zł z czego 5.069,00 zł stanowiło dochód gminy. Ponadto 3.564,00 zł zostało przekazane przez inne gminy, co również stanowi dochód własny gminy. W sumie na dochody gminy przekazano 8.633,00 zł.

V. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny jest ogólnopolskim programem mającym na celu wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez szereg zniżek oferowanych przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2015r. wydaliśmy 151 kart dla 30 rodzin, w tym 57 kart dla dorosłych i 94 dla dzieci.

VI. Asystent rodziny

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki powolnie posuwanie się do przodu.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15.1. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2015r. asystenturą objęliśmy 10 rodzin.

VII. Świadczenie wychowawcze - program „Rodzina 500 plus”

Świadczenie 500+ na pierwsze dziecko do 18 roku życia, przysługuje rodzinom, w których dochód nie przekracza kwoty **800 zł netto na osobę w rodzinie, lub 1200 zł netto na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.**

Świadczenie wychowawcze 500 zł nie będzie liczone do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia, dotyczy to w szczególności świadczeń z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych.

Wnioski można składać od 1 kwietnia 2016 r. Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. włącznie, świadczenie zostanie wypłacone z wyrównaniem od kwietnia br. Jeżeli wniosek wpłynie po dniu 1 lipca 2016r. świadczenia będą wypłacane od miesiąca, w którym złożono wniosek.

Pierwszy okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, rozpoczyna się dnia 1 kwietnia 2016 r. i kończy 30 września 2017 r. W przypadku ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwszy okres, rokiem kalendarzowym, z którego dochody stanowią podstawę ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, jest rok kalendarzowy 2014. Prawo do świadczenia ustala się z uwzględnieniem określonych ustawą przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu.

VIII. Wykonanie budżetu w 2015r.

Rozdz	Treść	Zadania własne § 2030			Zadania zlecone § 2010	Razem
		Budżet gminy	Dotacja	Razem		
POMOC SPOŁECZNA OGÓŁEM		430.746,05	333.280,28	764.026,33	2.065.916,19	2.829.942,52
85202	Domy pomocy społecznej	70.091,99	-	70.091,99	-	70.091,99
85204	Rodziny zastępcze	1.796,30	-	1.796,30	-	1.796,30
85205	Przemoc w rodzinie	300,00	-	300,00	-	300,00
85206	Asystent rodziny	3.742,20	22.500,00	26.242,20	-	26.242,20
85212	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	-	-	-	2.055.464,19	2.055.464,19
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	-	9.874,78	9.874,78	9.903,60	19.778,38
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	29.824,20	22.270,00	52.094,20	-	52.094,20
85216	Zasiłki stałe	-	115.635,50	115.635,50	-	115.635,50
85219	Ośrodki pomocy społecznej	290.101,38	65.000,00	355.101,38	-	355.101,38
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5.789,20	-	5.789,20	-	5.789,20
85295	Pozostała działalność: - dożywianie – 127.100,78 - KDR – 548,40	29.100,78	98.000,00	127.100,78	548,40	127.649,18

Ogółem na całą działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somiance wydatkowana została w 2015 roku kwota 2.829.942,52 zł.

W tym:

- środki z budżetu gminy – 430.746,05 zł – co stanowi 15,22% wydatków
- środki z budżetu wojewody – 2.399.196,47 zł – co stanowi 84,78% wydatków

IX. Plan budżetu na 2016r.

Rozdz.	Treść	Zadania własne § 2030			Zadania zlecone § 2010	Razem
		Budżet gminy	Dotacja	Razem		
<i>POMOC SPOŁECZNA OGÓŁEM</i>		479.838	192.070	671.908	5.330.520	6.002.428
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2.000	-	2.000	-	2.000
85202	Domy pomocy społecznej	50.000	-	50.000	-	50.000
85204	Rodziny zastępcze	5.000	-	5.000	-	5.000
85205	Przemoc w rodzinie	1.000	-	1.000	-	1.000
85206	Asystent rodziny	18.738	-	18.738	-	18.738
85211	Świadczenia wychowawcze 500+	-	-	-	3.303.956	3.303.956
85212	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	-	-	-	2.017.000	2.017.000
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	500	6.670	7.170	9.400	16.570
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	40.000	14.400	54.400	-	54.400
85216	Zasiłki stałe	5.000	68.500	73.500	-	73.500
85219	Ośrodki pomocy społecznej	320.600	65.000	385.600	-	385.600
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	12.000	-	12.000	-	12.000
85295	Pozostała działalność - dożywianie - 63.000zł - KDR – 920zł	25.000	37.500	62.500	164	62.664

Ogółem na całą działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somiance zaplanowana została na 2015 rok kwota 6.002.428 zł.

W tym:

- **środki z budżetu gminy – 479.838 zł – co stanowi 8 % wydatków**
- **środki z budżetu wojewody – 5.522.590 zł – co stanowi 92 % wydatków**

Świadczenia i działania podejmowane przez GOPS uzależnione są od środków finansowych przeznaczonych na ten cel z budżetu wojewody jak również z budżetu gminy oraz przepisów obowiązujących w tym zakresie.

W 2015 roku nie było zbyt dużych problemów z realizacją zadań w aspekcie finansowym. Plan budżetu jaki otrzymaliśmy praktycznie zaspokajał potrzeby w zakresie realizacji zadań obligatoryjnych i fakultatywnych.

W chwili obecnej mamy trochę niedoborów na niektóre zadania w 2016r. np. składki na zasiłki stałe, zasiłki okresowe, świadczenia rodzinne oraz ubezpieczenie zdrowotne. Wszelkie braki są na bieżąco zgłaszane do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i oczekujemy na zwiększenie planu dotacji z budżetu wojewody w tym zakresie.

Opracowała: Dorota Chodyna